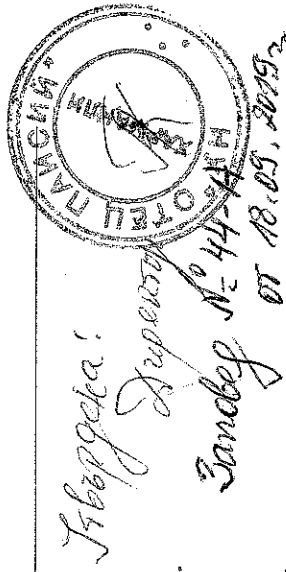

Програма за превенция на ранното напускане на училище

НУ“ОТЕЦ ПАИСИЙ“ГРАД ХАРМАНЛИ

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ учебна 2019/2020 г.

Настоящата програма конкретизира заложените политики, мерки и дейности в Стратегията за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в НУ“Отец Паисий“гр.Харманли съобразно спецификата и конкретните условия в НУ“Отец Паисий“гр.Харманли

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е част от училищната политика във връзка с прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г., изм. и доп. ПМС 259/14.10.2019 г. (обн., ДВ, бр. 82 от 18.10.2019 г.), както и в други национални, областни, общински и училищни политики с такава насоченост.

I. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

1. Анализ на състоянието

Отпадането от училище и/или преждевременното напускане на образователната система е институционален, социален, а също и педагогически проблем, чието преодоляване е обект на целенасочена училищна политика.

През учебната 2018/2019 година в Паисий“гр.Харманли в дневна форма са обучавани 237 ученици. В училището няма ученици, които попадат в дефинираните по-долу групи:

- **преждевременно напуснали училище** (съгласно Препоръка на Съвета на Европейския съюз от 28 юни 2011 г.) -- лица между 18 и 24 години, които напускат системата на образование и обучение след завършване на основно или по-ниско образование и които не участват в никаква форма на образование или обучение;

Програма за превенция на ранното напускане на училище

- **отпаднали от училище** – ученици до 18-годишна възраст, отписани от училище преди завършване на последния гимназиален клас, ако същите не са записани в друго училище.

За периода на предходната учебна година учениците са допуснали отсъствия, както следва:

Учебна година	Общ брой отсъствия по уважителни причини	Общ брой отсъствия по неуважителни причини
2019/2020	2.176	..169

При ежеседмичните проверки на документите за извиняване на отсъствията, както и в резултат на множество разговори с ученици с отсъствия се констатира, че:

1. Извинените отсъствия са направени по следните **причини**:
  - а) здравословни, за които са представени съответните медицински документи;
  - б) семейни, удостоверени със заявление от родител/настойник;
  - в) за участие в извънкласни и извънучилищни дейности съгласно годишния план на училището и получени покани за включване в такива мероприятия.
2. Най-много отсъствия имат ученици в 2..... клас, ... клас.
3. Сред основните **причини за нагрупване на неизвинени отсъствия** се открояват, както следва:
  - а) **Нежелание на ученика да учи**: по-голямата част от отсъстващите ученици нямат трудности в усвояването на учебния материал, а по-скоро са с ниска мотивация и са под влияние на външни фактори.
  - б) **Липса на родителски контрол**: Родителите в повечето случаи са заинтересовани от изхранването на детето си, а не от неговото обучение и резултатите от обучението. Част от учениците са деца на т.н. мигриращи родители, които работят в чужбина, а децата им се отглеждат от баби и дядовци или са сами. **в) Наличие на социални фактори**: Част от учениците са на родители, които не работят, за да си осигуряват средства.
  - г) **Липса на ефективни санкции за родители, чиито деца не посещават редовно училище**: Училището не разполага с обратна информация колко реално са родителите със сирени помощи за деца, въпреки ежемесечно подаваните справки.
  - д) **Неефективни санкции на ученици**: Наложените санкции не са достатъчно ефективни, при липсата на родителска ангажираност. Дори при наложени глоби по реда на чл. 347 от ЗПУО от страна на общинската администрация, в голямата им част те са несъбираеми и не постигат търсения ефект.

Програма за превенция на ранното напускане на училище

Поради „криворазбрана“ грижливост безпроблемно се осигуряват медицински документи за извиняване на отсъствия и то със съдействието на родители и/или медицински работници, което обезсмисля полаганите от училището усилия за намаляване на отсъствията.

В края на настоящата учебна година се констатира, че в сравнение с предходните учебни години общият брой на извинените и неизвинените отсъствия и средният брой отсъствия на един ученик са значително намалели, което доказва ефикасността на системните и целенасочени действия и предприети мерки от страна на училището при изпълнението на училищната програма за намаляване на отсъствията от училище:

Учебна година	Общ брой отсъствия по уважителни причини	Среден брой отсъствия по уважителни причини на 1 ученик	Общ брой отсъствия по неуважителни причини	Среден брой отсъствия по неуважителни причини на един ученик
2022/2019	2 176	9,2	169	0,7
2018/2018	4 869	24,6	50	0,3
2017/20..				

2. Предприети мерки от училището по превенция и ограничаване на отпадането:

В НУ "Отец Паисий" гр. Харманли се изпълнява програма и се предприемат мерки за задържане в училище и на група ученици, които поради липса на интерес или ниска мотивация не посещават редовно учебните занятия, имат пропуски в знанията си, допускат неизвинени отсъствия или търсят начини за неправомерно извиняване на отсъствията си. При тези ученици се наблюдават негативни прояви по отношение на дисциплината и междуличностното общуване в училище.

Както през първия срок, така и през втория срок обект на специално внимание са и учениците, при които се наблюдава липса на родителски контрол, немотивирани са и са с нисък социален и образователен статус, които през предходната учебна година са допусkali повече от 5 неизвинени отсъствия (... Д... ученици), както и такива с подобни проблеми през настоящата година (... А... ученици). Въпреки съдействието от страна на институции (като отделите за „Защита на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“ – ... Х. Артаняни, ... МКБНПМН – ... В. ...) спрямо някои ученици бе постигнат успех с променлив характер.

Удълж. от ПР (с повече от 3 месеца. от.)

В изпълнение на училищната програма от страна на училището са предприети мерки, както следва:

Програма за превенция на ранното напускане на училище

2.1. Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:

- а) отразяване на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване на учениците;
- б) наложени санкции от ПС за неизвинени отсъствия на О. ученици; 4 дена от ПП
- в) подаване на информация за ученици, допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини – за О. ученици;
- г) търсене на съдействие от кметове по места за установяване на контакт с родителите по местоживеене и обсъждане на мерки и действия за коригиране поведението на ученика – изпратени 12 писма;
- д) контрол на редовността на воденето и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация – осъществени .... проверки.

2.2. Възпитателни мерки за превенция на отпадането:

2.2.1. Работа с учениците

- а) изготвяне на индивидуална оценка на учениците в риск от отпадане и своевременно вписване в училищния регистър на застрашените от отпадане ученици;
- б) предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ученици в риск на ниво училище;
- в) включване в дейности на училището и създаване на подкрепа среда – организиране на учебнически пространства, забавни музикални межлучасия, гледане и обсъждане на филми с учебно-възпитателна цел, провеждане на открити занятия и утра, състезания и конкурси, тържества и др.;
- г) паралелкови дейности и изяви за превенция на отпадане и работа с деца в риск съгласно плановете на класните ръководители;
- д) индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви;
- е) включване на учениците в риск от отпадане в извънкласни и извънучилищни дейности – участие в училищни празници, организиране на спортни празници и състезания, екскурзии, участие в патриотичната програма на Община Харманли, съвместни инициативи с Градската библиотека, читалищата в Харманли и др.;
- ж) установяване на диалог училище – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи с МКБППМН, инспектори от ДПС-МВР.

2.2.2. Работа с родителите

- а) запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи (ПДУ, мерки и др.), засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното напускане на училище;
- б) прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището;
- в) индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.

Програма за превенция на ранното напускане на училище

2.2.3. Работа с педагогически специалисти и непедагогически персонал

- а) Изготвени училищни документи, насочени към подобряване на организационно-административната култура на длъжностните лица (*Инструкция за водене на дневник на паралелка III и I – IV клас, образци на писма до родители и институции, система за формално обхващане с родители, Програма за по-пълно обхващане на децата и учениците и др.*);
- б) повишаване на квалификация и методическа подкрепа.

3. В резултат на изпълнението на програмата през учебната 2019/2020 година може да се направят следните **изводи**:

- 3.1. Прилаганите мерки са оказали очакваното възпитателно въздействие и броят на допуснатите отсъствия, както и учениците, носители на отсъствия, е значително по-малък в сравнение с предходните години.
- 3.2. Повишила се е организационно-административната култура на учителите и класните ръководители по отношение на регистрирането и отчитането на отсъствията на учениците.

II. ПРИНЦИПИ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО НА УЧЕНИЦИ

Програмата за превенция на отпадането на деца се базира на основни принципи на включващото образование:

- Всеко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование
- Извеждане правата и интересите на учениците като приоритет.
- Равнопоставеност, недопускане на дискриминация и приобщаване на всеки ученик.
- Съхраняване на етнокултурното многообразие.
- Насърчаване придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация.
- Зачитане и приемане на индивидуалността и уникалността на всеки ученик.
- Гарантиране подкрепа на личностното развитие.
- Осигуряване на сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование.

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Ограничаване отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.
2. Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.
3. Насърчаване и подкрепа на всеки ученик за интелектуалното, емоционалното, социалното, духовно-нравственото и физическото му развитие в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.

Програма за превенция на ранното напускане на училище

4. Ранно откриване на заложбите и способностите на всеки ученик и насърчаване на развитието и реализацията им и формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот.

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.
2. Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.
3. Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвими групи.

V. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини с 10 % в сравнение с предходната учебна година:
  - 1.1. брой отсъствия в края на срока/учебната година;
  - 1.2. брой санкционирани ученици за отсъствия;
  - 1.3. брой ученици с 5 и повече отсъствия по неуважителни причини; *деца от ПП с повече от 3 месеца отс.*
  - 1.4. брой ученици, положили изпити за определяне на срочна и/или годишна оценка по учебни предмети поради допуснати отсъствия
2. Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици.
3. Брой ученици в риск от отпадане, включени в училищни дейности.
4. Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

VI. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От бюджета на училището.
2. Целеви средства за осигуряване на:
  - 2.1. учебници на учениците от III и I-IV клас;
  - 2.2. безплатни закуски и плодове за децата в III и учениците от I-IV клас.
3. От НП на МОН.
4. Проекти.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е приета на заседание на Педагогическия съвет (Протокол № 1/16.09.2019г.) и е утвърдена със Заповед № 144/16.09.19 г. на директора на училището

Програма за превенция на ранното напускане на училище

VI. МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

Дейности за реализиране на мерките и политиките	Изпълнител/и	Срок
1. ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА		
1.1. Изготвяне на анализ и оценка на досегашната училищна програма за превенция на отпадането и намаляване на отсъствието от училище.	Директор, зам. директор	Май 2019
1.2. Приемане на политики и мерки за превенция на отпадането от училище в съответствие с Областната стратегия за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област <i>Хасково</i>	Директор	Септември 2019 г.
1.3. Определяне на участници в екипи за обхват съгласно Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст	Директор, зам. директор и колектив	Май 2019 г.
1.4. Сформиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие на ученици в риск съгласно разпоредбите на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.	Директор и зам. директор	При необходимост през учебната година
1.5. Прилагане на нови подходи в работата с родителите: - участие в дейността на обществения съвет; - алтернативни родителски срещи; - съвместни дейности – по паралелки; - индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.	Класни ръководители	През 2019 учебната година
1.6. Включване в плана на класните ръководители на дейности за превенция на отпадане и работа с ученици в риск и техните родители.	Класни ръководители	16.09.2019г.
1.7. Включване на учениците в риск от отпадане в специфични училищни дейности: - за изява на творческия им потенциал – училищни празници, състезания, конкурси и др.; - инициативи, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание; - свободен достъп до училищна спортна база; - за кариерно ориентиране и консултиране;	Ръководители на групи, учители	През учебната година

Програма за превенция на ранното напускане на училище

- за превенция на рисковете и здравословни житейски избори.		
<p>1.8. Създаване на подкрепяща среда за учениците със специални образователни потребности (СОП) и условия за приобщаващо образование за ученици в риск от отпадане:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изготвяне на индивидуални учебни програми и планове за подкрепа за личностното развитие на учениците в риск и с ниска мотивация; - консултиране и допълнителна работа; - целенасочена подготовка за НВО и ДЗИ; - недопускане на прояви на агресия и тормоз. 	Учители от училището и РЦ за подкрепа на процеса на приобщаващото образование	През учебната година
1.8. Повишаване обхвата на учениците, включени в ЦОУД и осигуряване на условия за ефективното ѝ провеждане.	Класни ръководители, учител в група	През учебната година
1.10. Дейности на родителите и обществения съвет в подкрепа на ученици в риск от отпадане.	Кл.ръководител и образователен медиатор	През учебната година
2. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ		
<p>2.1. Повишаване на уменията на педагогическите специалисти за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - работа с ученици с различни обучителни затруднения; - успешно взаимодействие между училището и семейството. 	Зам.директор и предс. на МО	Съгласно плана за квалификация
2.2. Осигуряване на безплатни учебници и закуски за всички деца и ученици.	ЗАТС	.....
2.3. Издаване на служебни бележки за помощи на родителите от Д"СП и др.	ЗАТС	През учебната година
2.4. Консултиране на учениците в риск и родителите им относно възможностите за продължаване на обучението във форми, различни от дневна форма на обучение.	Педагогически съветник	През учебната година
2.5. Ежемесечно подаване на информация в ИСРМ за ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия.	Класни ръководители, Определено длъжностно лице за работа в ИСРМ	До 15-то число на месеца
2.6. Ежемесечно подаване на информация за отсъствията на учениците чрез информационната система на МОН – модул „Отсъствия“.	Директор, зам.директор ЗАТС и кл.р-л	До 4-то число на месеца

Програма за превенция на ранното напускане на училище

<p>2.7. Обхват на учениците, подлежащи на задължително училищно обучение до 16-годишна възраст; - отразяване на движението на учениците; - проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и съответните общини.</p>	<p>Ръководител на ЕЦ, ЗДАСД</p>	<p>Уч. 19/20... г.</p>
<p>2.8. Съвместни дейности с Обществения съвет: - провеждане на родителски срещи за запознаване със законовите разпоредби, права, задължения и отговорности на всяка от страните по изпълнение на държавната политика за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система.</p>	<p>Директор, Обществен съвет</p>	<p>През учебната година</p>
<p>2.9. Контрол по спазване на задълженията на учителите по регистриране на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.</p>	<p>Директор Зам.директор</p>	<p>Ежемесечно</p>
<p>2.10. Контрол по спазване на задълженията на класните ръководители за оформяне и отчитане на отсъствията на учениците.</p>	<p>Директор Зам.директор</p>	<p>Ежемесечно</p>
<p>2.11. Осигуряване на подкрепа на класни ръководители и учители в работата с ученици в риск: - консултации със специалисти и експерти от Д „СП“, МКБШПМН, МВР-ДПС и др.</p>	<p>Педагогически съветник</p>	<p>През учебната година</p>
<p>2.12. Извършване на своевременна оценка на риска от отпадане и адекватна реакция спрямо ученици, застрашени от отпадане.</p>	<p>Класни ръководители,</p>	<p>През 19/20 учебната година</p>
<p>2.13. Уведомяване на институциите (Община, МКБШПМН, Дирекция „Социално подпомагане“) за прилагане на законови лостове по отношение на родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.</p>	<p>Класни ръководители,</p>	<p>При необходимост</p>
<p>2.14. Работа с родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище: - информирание и консултиране на родителите по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище, отговорности и превенция; - сключване на споразумение между училището и родителите, в което се фиксират ангажиментите на страните по превенция на отпадането.</p>	<p>Класни ръководители,</p>	<p>При необходимост</p>

Програмата е приета на заседание на Педагогическия съвет (Протокол № 1/16.09.2019 г.), в изпълнение на чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е утвърдена със Заповед № 14/11.10.19 г. на директора.

Запознати:

1. Галина Атанасова Христовова – директор *JK*
2. Силвия Димова Ярукова – счетоводител
3. Янка Маринова Лазарова – ЗАС – домакин- *Авд*
4. Петя Петрова Димова – заместник директор *Авд*
5. Саша Димитрова Демирева – старши учител I-IV клас *СВ*
6. Руска Сотирова Мърхова – старши учител I-IV клас *СВ*
7. Иванка Колева Моллова – старши учител I-IV клас *СВ*
8. Живко Илиянов Господинов – учител спортна подготовка *СВ*
9. Ваня Димова Ангелова – старши учител I-IV клас *СВ*
10. Галина Атанасова Делчева – старши учител I-IV клас *СВ*
11. Гергана Христовова Стойчева – старши учител I-IV клас *СВ*
12. Росица Георгиева Делчева – старши учител I-IV клас *СВ*
13. Катя Петрова Карамфилова – старши учител I-IV клас *СВ*
14. Павлина Добрева Въчева – старши учител I-IV клас *СВ*
15. Гергана Кирилова Маджарова - учител в ПГ *СВ*
16. Хазел Наим Рушид - учител в ПГ — *СВ*
17. Петя Димчева Тодорова - старши учител /ЦДО/ *СВ*
18. Дияна Трендафилова Маврева – старши учител I-IV клас *СВ*
19. Маргарита Атанасова Иванова – старши учител I-IV клас *СВ*
20. Иванка Колева Иванова - учител/ЦДО/ *СВ*
21. Анелия Динкова Димитрова - учител/ЦДО/ *СВ*
22. Калинка Христова Миткова - учител/ЦДО/ *СВ*
23. Петя Петрова Джанова - учител/ЦДО/ *СВ*
24. Александра Димитрова Костова- учител/ЦДО/ *СВ*
25. Недялка Георгиева Ангелова – чистач *СВ*
26. Петранка Костадинова Янкова - чистач *СВ*
27. Недялко Колев Лозев –пазач /невъоръжена охрана *СВ*
28. Тихомира Иванова Иванова - учител по чужд език *СВ*
29. Камелия Павлова Павлова - учител /ЦДО/ - *СВ*
30. Лиляна Анилова Георгиева-чистач *СВ*
31. Костадинка Георгиева Гайдажиева-чистач *СВ*
32. Георги Делчев Стайков-образователен медиатор/пазач невъор.охрана- *СВ*
33. Радомир Димов Томов–огняр/работник поддръжка *СВ*